

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Tos/19/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125010735
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Varga PhD., LL.M., MBA
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8125010735.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M., MBA, a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Jaroslava Bugela na neverejnom zasadnutí konanom dňa 12.08.2025, v trestnej veci odsúdeného A. B. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona a iné, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov zo dňa 03.07.2025, sp. zn. 4PP/37/2025, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť odsúdeného A. B..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 03.07.2025, sp. zn. 4PP/37 2025, súd podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona žiadosť odsúdeného A. B. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 7 rokov, uložené mu rozsudkom Okresného súdu Revúca sp. zn. 2T/16/2021 zo dňa 22.02.2021, právoplatným dňa 12.05.2021, spolu v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/29/2021 zo dňa 12.05.2021, zamietol.

Proti uvedenému uzneseniu riadne a včas, ihneď po jeho vyhlásení, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku, podal sťažnosť odsúdený, ktorú odôvodnil podaním doručeným súdu prvého stupňa prostredníctvom obhajcu elektronickými prostriedkami s kvalifikovaným elektronickým podpisom dňa 28.07.2025 a osobne podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 04.08.2025.

V sťažnosti podanej prostredníctvom obhajcu namietal, že poukazuje na jeho hodnotenie vypracované riaditeľom ÚVV a ÚVTOS v Prešove, kde sa podrobne hodnotí jeho vývojový proces vnútornej premeny jeho osobnosti ako kladný a hodnotenie možnosti plynulého prechodu do občianskej spoločnosti. Okresný súd náležite nevyhodnotil uvedené hodnotenie a sám subjektívne bez vykonania dôkazov vyhodnocuje dosiahnutý stupeň nápravy a bez bližšieho poznania a skúmania posudzuje to, či sa zbavil záporných vlastností, charakterových čŕt, sklonov a návykov, ktoré ho viedli k spáchaniu trestného činu, za ktorý bol odsúdený. Takýto postup považuje za nesprávny a neobjektívny. Okresný súd jednotlivé dôkazy náležite nevyhodnotil, neodôvodnil, prečo pri rozhodovaní na ne neprihliadal, ale v odôvodnení sa zaoberá len jeho minulosťou, pričom on v súčasnosti preukázal, že doposiaľ vykonaný trest komplexne splnil výchovný účel.

Odsúdený v ním osobne podanej sťažnosti namietal, že uvedené rozhodnutie je arbitrárne a nepreskúmateľné, nakoľko nedáva žiadnu odpoveď na ním uvádzané obhajobné argumenty. Riaditeľ ÚVTOS v jeho hodnotení navrhol, aby bol podmienené prepustený, pričom tento svoj návrh dôsledne a obsiažne odôvodnil tým, že počas celého výkonu trestu plnil program zaobchádzania, príkazy a pokyny príslušníkov ZVJS. Má za to, že hodnotenie ÚVTOS je jediný objektívny dôkaz vykonaný v procese podmieneného prepustenia. Z hodnotenia jeho osoby vyplýva, že doterajší výkon trestu mal na neho jednoznačný a preukázateľný zákonom predpokladaný vplyv. Odporúčanie riaditeľa podmienené ho prepustiť je subjektívnym dôkazom toho, že vo výkone trestu sa polepšil a v prípade správne

zadaných príkazov a obmedzení je dôvodný predpoklad, že na slobode povedie riadny život. V prípade, ak riaditeľ ÚVTOS navrhne ho podmiennečne prepustiť, malo by ísť o veľmi vážne dôvody, prečo súd takémuto návrhu nevyhoví. Dáva do pozornosti, že v jeho prípade nemala výhrady ani prokuratúra, ktorá navrhla návrhu vyhovieť. S tým sa súd v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal a názor prokuratúry ani nespomenul. Uzneseniu chýba vnútorná logika, ktorej výsledkom by malo byť práve rozhodnutie. Má za to, že súd svoje rozhodnutie založil výhradne na mechanickom odkaze na jeho trestnú minulosť. Rovnako tak súd obišiel jeho osobné pomery, hlavne rodinné zázemie a možnosť okamžite sa zamestnať. On nikdy nespochybnil svoju trestnú minulosť a nie je na svoju minulosť hrdý. Je mu to úprimne ľúto a zároveň konštatuje, že túto časť svojho života nedokáže ani pri najlepšej vôli zmeniť, aj keby to urobil veľmi rád. Na základe uvedeného má za to, že napadnutým uznesením Okresného súdu Prešov súd rozhodol predčasne, arbitrárne, formalisticky a svojvoľne. Súd svojvoľne konštatoval, že nie je možné od neho očakávať, že povedie riadny život a to v rozpore s vykonaným dokazovaním. Toto rozhodnutie založil výlučne na jeho minulosti a mechanickom odkaze na jeho 6 odsúdení, preto žiadal nadriadený súd, aby vo veci konal a jeho odvolaniu (správne malo byť uvedené sťažnosti) vyhovel, nakoľko toto považuje za dôvodné.

Na základe takto riadne a včas podanej sťažnosti krajský súd preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Prvostupňový súd sťažnosťou napadnuté uznesenie odôvodnil tým, že preskúmal splnenie formálnych podmienok na podmiennečné prepustenie a zistil, že odsúdený tieto podmienky spĺňa. Zákonným predpokladom okrem splnenia formálnych kritérií, ktorým je uplynutie požadovanej dĺžky výkonu trestu v závislosti od závažnosti trestného činu, je posúdenie, či odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Splnenie tejto materiálnej podmienky sa tiež viaže na správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody. Súd neposudzujúc kritéria mechanicky zdôrazňuje, že odsúdený A. B. bol doposiaľ 6 krát súdne trestaný a možno ho označiť za dlhoročného recidivistu s ambivalentným postojom k dodržiavaniu zákonov a noriem spoločnosti, ktoré dlhodobo, intenzívne a úmyselne porušoval. V minulosti mal teda dostatok príležitostí, aby svoje správanie zmenil, avšak nikdy tak neurobil. K zmene jeho správania došlo až pôsobením výkonu trestu na jeho osobu, ktorý má zjavne na jeho osobu korekčný efekt. Tu je potrebné zdôrazniť, že adaptovanie na podmienky výkonu trestu nie je možné stotožniť s polepšením na slobode, kde už neplatia tak prísne regulácie správania. A. B. je navyše recidivistom, ktorý v minulosti nevyužil šancu v podobe dvoch podmiennečných prepustení a vo výkone trestu sa ocitol znova. Jeho osoba, podľa presvedčenia súdu, nedáva záruky, že by sa to v budúcnosti mohlo zmeniť, kedy iba jeho prísľub o vedení riadneho života, ktorý po predchádzajúcich podmiennečných prepusteniach už dvakrát porušil, tentokrát nestačí. Súd v jeho osobe, ani v živote nevzhliada žiadnu objektívnu okolnosť, ktorá by mohla viesť k záveru, že práve teraz, po šiestom odsúdení, piatom nepodmiennečnom výkone trestu a pri treťom podmiennečnom prepustení, svoj postoj zmení a už nebude hrozbou pre spoločnosť. Odsúdený mal dostatok času a priestoru už pri prvom podmiennečnom prepustení ako aj pri ďalšom v priebehu života preukázať, že chce si žiť slušným životom a starať sa o svoju rodinu tak, ako to v súčasnosti prezentuje. To ale v minulosti nevyužil a nie je podľa presvedčenia súdu predpoklad, že sa tak stane aj budúcnosti. Preto, hoci trestnú minulosť nemožno hodnotiť formalisticky a to, že koľkokrát vykonával nepodmiennečný trest odňatia slobody a koľkokrát bol odsúdený, či koľkokrát porušil podmienky podmiennečného prepustenia, jeho neosvedčenie sa v minulosti, v prípade podmiennečného prepustenia, dávajú súdu pri komplexnom hodnotení odsúdeného možnosť urobiť záver o strednom riziku recidívy a menej priaznivej resocializačnej prognóze. Je potrebné zdôrazniť, že odsúdený vykonáva trest pôvodne v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Vzhľadom na uvedené súd komplexne preskúmal nielen závažnosť trestných činov, za ktoré bol odsúdený, početnosť jeho záznamov v odpise registra trestov, zaradenie do stredného stupňa stráženia a dospel k záveru, že na odsúdeného je potrebné v záujme dovŕšenia jeho prevýchovy a ochrany v spoločnosti naďalej pôsobiť výkonom trestu odňatia slobody, pretože nie je možné od neho očakávať, že povedie riadny život. Uvedený názor súdu nie je možné korigovať ani probačným dohľadom, pretože už v minulosti bol podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody aj s uložením probačného dohľadu a ani túto možnosť preukázať zmenu vo svojom správaní nevyužil a páchal ďalšiu závažnú trestnú činnosť, čo nesvedčí o jeho skutočnej snahe zmeniť svoje správanie tak,

aby bolo v súlade s očakávaniami spoločnosti vyjadrenými v zákonných normách, ktoré aj v minulosti dlhodobo a dôsledne porušoval.

Po oboznámení sa so sťažnosťou napadnutým uznesením, ako aj obsahom predloženého spisu, sťažnostný súd konštatuje, že odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Revúca zo dňa 22.02.2021, sp. zn. 2T/16/2021, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12.05.2021, sp. zn. 4To/29/2021, pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Tr. zákona a iné, vo výmere 7 rokov.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody znamená podstatnú zmenu spôsobu jeho výkonu a preto by táto možnosť mala byť umožnená len odsúdenému, u ktorého je reálny predpoklad, že uložený trest splní svoj účel aj bez potreby celkového výkonu tohto trestu v ústave na výkon trestu odňatia slobody. Súd musí preto skúmať všetky okolnosti svedčiacie o možnostiach prevýchovy odsúdeného, ako aj jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody.

Z inštitútu trestu ako účelovej sankcie vyplýva, že pokiaľ doposiaľ vykonanou časťou trestu bol dosiahnutý účel trestu sledovaný zákon, ďalší výkon trestu odňatia slobody je nepotrebný a taktiež nedôvodný, aj keď pri ukladaní trestu sa prihliada k možnostiam nápravy páchatel'a a nie je možné vždy presne predvídať, ako sa u jednotlivých páchatel'ov prejaví jeho výchovný účinok. Zo správania odsúdeného a jeho postoja k plneniu si povinností počas doby výkonu trestu musí byť zjavné také polepšenie, že ďalší výkon trestu už nie je potrebný a odsúdený môže byť prepustený na slobodu. Podmiennečné prepustenie je významným prostriedkom dovŕšenia prevýchovy a resocializácie odsúdeného a neznamená ukončenie tohto procesu ale pokračovanie v prevýchove a resocializačnom procese odsúdeného aj v iných podmienkach na slobode. Zmysel tohto inštitútu je nielen v tom, že za dobré správanie, prípadne za plnenie si svojich povinností vo výkone trestu odňatia slobody, bude odsúdený automaticky prepustený po odpykaní si zákonom stanovenej lehoty k zretel'u účelu trestu ale nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného.

Z hodnotenia odsúdeného z Ústavu na výkon väzby a ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Prešove vyplýva, že odsúdenému bolo doposiaľ uložených celkovo 8 disciplinárnych odmien, disciplinárne potrestaný nebol. Má evidovaný aj jeden poznatok zo dňa 14.08.2023, kedy bol tenzný a dožadoval sa zmien týkajúcich sa ubytovania, pričom riešený bol výchovným pohovorom. K spáchanej trestnej činnosti sa priznáva len čiastočne, navonok prezentuje formálnu ľútosť nad svojim konaním a vo vzťahu k alkoholu zastáva bagatelizujúci postoj. Ústavné protialkoholické liečenie nariadené Okresným súdom Revúca doposiaľ nevykonal z kapacitných dôvodov.

Z registra trestov odsúdeného vyplýva, že tento ma v ňom evidovaných 6 záznamov, v jednom prípade mu bol uložený podmiennečný trest, v dvoch prípadoch mu bol uložený podmiennečný trest, ktorého výkonu mu bol nariadený a v troch prípadoch mu bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody, pričom v minulosti bol 2 krát podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody a to uznesením Okresného súdu Martin zo dňa 24.11.2005, sp. zn. 12Pp/169/2005, a uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 03.05.2013, sp. zn. 4PP/22/2013.

Po oboznámení sa so sťažnosťou odsúdeného, touto sťažnosťou napadnutým uznesením, ako aj obsahom predloženého spisu, sťažnostný súd konštatuje, že len samotné plnenie príkazov a nariadení vo výkone trestu odňatia slobody a dodržiavanie väzenského poriadku nie je samo osebe, bez splnenia ďalších okolností postačujúce na dosiahnutie materiálneho predpokladu uvedeného v § 66 Tr. zákona. Vo vzťahu ku konštatovanému je potrebné uviesť, že odsúdený za celé obdobie výkonu trestu odňatia slobody má síce evidovaných 8 odmien, avšak má evidovaný aj poznatok, ktorý je možné hodnotiť ako záporný, pričom z hodnotenia ÚVV a ÚVTOS v Prešove vyplýva, že k trestnej činnosti sa priznáva len čiastočne, prejavuje len formálnu ľútosť nad svojim konaním a vo vzťahu k alkoholu zastáva

bagatelizujúci postoj, čo v spojení so skutočnosťou, že už v minulosti bolo na neho opakovane pôsobené výkonmi nepodmienečných trestov odňatia slobody s tým, že v dvoch prípadoch už bol aj podmiennečne prepustený a napriek tomu tieto nepodmienečné tresty odňatia slobody, či už vykonané pomerne z dôvodu podmiennečného prepustenia alebo vykonané v celom rozsahu, nevedli k jeho náprave, v súhrne vedie aj sťažnostný súd k záveru, že je daná dôvodná pochybnosť, že od odsúdeného je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pre naplnenie materiálneho predpokladu pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa vyžaduje predovšetkým aktívny prístup a postoj odsúdeného, z ktorého možno vyvodit' polepšenie a to, že v budúcnosti možno očakávať, že z výkonu trestu odňatia slobody si vzal ponaučenie a bude dodržiavať zákonom stanovené normy správania sa a viesť riadny život.

Aj podľa názoru sťažnostného súdu odsúdený svojim správaním vo výkone trestu odňatia slobody v súhrne s tým, že už v minulosti na neho bolo pôsobené výkonmi nepodmienečných trestov odňatia slobody, nepreukázal taký stupeň polepšenia, že možno od neho dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, teda, ak aj v minulosti uložené nepodmienečné tresty odňatia slobody, ktoré vykonal pomerne, ale aj v celom rozsahu, zjavne nevedli k náprave a k tomu, aby odsúdený viedol riadny život, nie je možné dôvodne predpokladať, že na to bude postačovať výkon len časti uloženého trestu, ktorý v súčasnosti vykonáva.

S poukazom na konštatované, záver okresného súdu, že odsúdený nespĺňa predpoklady na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, považuje sťažnostný súd za správny a zákonný.

Vo vzťahu k sťažnostnej námietke odsúdeného, že poukazuje na jeho hodnotenie vypracované riaditeľom ÚVV a ÚVTOS v Prešove krajský súd udáva, že z uvedeného hodnotenia okrem disciplinárnych odmien vyplýva aj negatívny poznatok a zároveň aj konštatácia, že k spáchanej trestnej činnosti sa priznáva len čiastočne a prejavuje len formálnu ľútosť, pričom k alkoholu zastáva bagatelizujúci postoj, pričom toto hodnotenie je len jedným z dôkazov v prejednávanej veci vykonaným a pre súd nemá záväzný charakter.

Vo vzťahu k sťažnostnej námietke odsúdeného poukazujúcich na stanovisko riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ako aj prokurátora, ktorý navrhol jeho podmiennečné prepustenie, s ktorým súd sa nevysporiadal krajský súd udáva, že len súd je oprávnený hodnotiť dôkazy a ani stanovisko riaditeľa ÚVV a ÚVTOS, ani stanovisko prokurátora uvedené v jeho konečnom návrhu na verejnom zasadnutí, nie sú pre konajúce súdy záväzné, pričom sťažnostný súd sa v odôvodnení tohto rozhodnutia vysporiadal, z akých dôvodov sa stotožnil s názorom prvostupňového sudu a sťažnosť odsúdeného zamietol.

Vo vzťahu k sťažnostnej námietke odsúdeného, že okresný súd len mechanicky odkázal na jeho trestnú minulosť, obišiel jeho osobné pomery, rodinné zázemie, možnosť okamžite sa zamestnať, aj o najbližšiu rodinu matku a syna, krajský súd udáva, že ani jeho osobné pomery, rodinné zázemie, ani možnosť zamestnať sa, nie sú dôvodom na jeho podmiennečné prepustenie, vzhľadom na skutočnosti konštatované v odôvodnení rozhodnutia.

Na základe konštatovaných dôvodov krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.